

Benvinguts a bord!

Els escriu el seu comandant

Tot el que sempre
has volgut saber
sobre volar

RAMON VALLÈS

geoPlaneta

Benvinguts a bord!

Els escriu el seu comandant

Tot el que sempre has volgut saber sobre volar

R A M O N V A L L È S

BENVINGUTS A BORD! ELS ESCRIU EL SEU COMANDANT

Tot el que sempre has volgut saber sobre volar

Primera edició: octubre del 2026

Títol original: *¡Bienvenidos a bordo! Les escribe su comandante*

geoPlaneta

Diagonal 662-664. 08034 Barcelona

geoplaneta@planeta.es - www.geoplaneta.com

© Editorial Planeta, S.A., 2026

© Textos: Ramon Vallès, 2026

© Imatges: Ramon Vallès, 2026

© Traducció: Laura Vaqué, 2026

ISBN: 978-84-08-32724-0

Dipòsit legal: B. 13.510-2026

Impressió i enquadernació: Liberdúplex

Imprès a Catalunya - *Printed in Catalonia*

La lectura obre horitzons, iguala oportunitats i construeix una societat millor. La propietat intel·lectual és clau en la creació de continguts culturals perquè sosté l'ecosistema de qui escriu i de les nostres llibreries.

En comprar aquest llibre contribuïu a mantenir aquest ecosistema viu i en creixement.

A Grupo Planeta agraïm que ens ajudeu a donar suport així a l'autonomia creativa d'autores i autors perquè puguin continuar desenvolupant la seva funció.

Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra. Podeu contactar amb CEDRO a través del web www.conlicencia.com o per telèfon al 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

Queden expressament prohibits l'ús o la reproducció d'aquest llibre o de qualsevol de les seves parts amb el propòsit d'entrenar o alimentar sistemes o tecnologies d'intel·ligència artificial.

SUMARI

Pròleg	9
Introducció	15
Capítol 1. Per què soc pilot	21
Capítol 2. Formar-se com a pilot	27
Capítol 3. Des de l'escola fins a Iberia	43
Capítol 4. La vida com a pilot d'Iberia	51
Capítol 5. Ja soc comandant	71
Capítol 6. De l'accident al miracle	85
Capítol 7. Un dia a la vida d'un pilot	93
Capítol 8. Una experiència gratuïta de la vida	105
Capítol 9. Els meus passatgers, la meva motivació	113
Capítol 10. Volant en condicions extremes	125
Capítol 11. La seguretat a bord: cosa de tots	135
Capítol 12. La por a volar	143
Capítol 13. Als futurs pilots	155
Capítol 14. Intel·ligència artificial a bord	161
Capítol 15. Germanwings: en memòria d'aquells que no van tornar	171
Capítol 16. Comandant, ara li escriuen els seus passatgers	181
Epíleg	197
Agraïments	201

CAPÍTOL 1

PER QUÈ SOC PILOT

EL MEU PARE, EL MEU MODEL

La resposta a la pregunta de per què soc pilot la trobareu en el meu pare. Ell va ser la peça principal en el trencaclosques de la meua vida. Ell és el responsable que jo sigui com soc, i me'n vano cada dia.

Abans de continuar, vull afegir que el meu pare es mereix un capítol sencer, tot un llibre, fins i tot, i, per què no, un monument. Faré per edificar, en les línies que segueixen, aquest monument en forma d'homenatge, reconeixement, admiració i agraïment infinit vers la seva persona. És per a mi un orgull immens que aquells que el van conèixer i en van tenir tracte afirmen que soc com ell. Me'ls crec fermament, perquè m'observo, m'escolto, i em veig a mi mateix com era ell.

Quan el pare era jove, sentia interès i admiració per la mecànica, en concret la mecànica de l'aviació, fins al punt que va presentar les instàncies necessàries per poder ingressar a l'Escola de Mecànics d'Aviació que l'Exèrcit de l'Aire tenia en aquella època a León. El meu pare va néixer el novembre del 1936, pocs mesos després de l'esclat de la guerra civil espanyola, uns temps aquells, com podem deduir, complicats per assolir projectes il·lusiónants.

A més, de ben jove va haver de fer front a la pèrdua del seu pare, Joan Vallès, a causa d'una malaltia. Des d'aquell moment, i enmig del difícil període que va seguir a la guerra civil, ajudar la mare vídua va passar a ser la prioritat primera, i les il·lu-

sions i els projectes com a mecànic d'avions es van esvaïr. Com d'intensa devia ser la seva il·lusió que, sent jo ben petit, em va parlar sovint de tot allò. Era apassionant sentir-lo parlar, tant per entendre la seva infància i adolescència, com per comprendre com era jo d'afortunat i ho continuo sent. I en gran mesura, com ja vinc anunciant, és gràcies al meu pare.

Ell va acabar sent un gran mecànic, de cotxes. Partint del zero més absolut, va endegar el seu taller al petit poble de Piera, a la província de Barcelona. Va començar en un espai petit, però ja al 1973 va inaugurar el seu taller Citroën, de dimensions generoses, per donar un bon servei als clients. Tanmateix, la inquietud i el desig de millora que experimentava el meu pare anava més enllà de la frontera. Mai va donar per bo un espai de confort, ans al contrari. Sempre buscava estar a l'última, comptar amb els millors equips i eines per donar el millor servei i satisfer les necessitats dels clients, fos quin fos el cotxe i la marca.

I és evident que allò no passaria a Piera. Era imperatiu sortir i explorar. Imagineu-vos en plens anys setanta i vuitanta del segle passat poder assistir cada any a les importants fires internacionals de l'automoció i de mecànica que se celebraven a París, Ginebra i Frankfurt.

Jo admirava les novetats que s'hi presentaven, cotxes del segle passat (admiro també els del segle XXI), mentre el pare posava tota l'atenció a tot allò que tenia a veure amb equips, utilitatge, manuals, cursos de formació, ponències, qualsevol oportunitat de millora personal i professional, sempre pensant que el taller estigués a l'última. Qualsevol avenç tecnològic que pogués ser profitós acabava al taller.

Ell era un gran autodidacta, mai es va acomodar en la complaença després d'assolir un objectiu, perquè immediatament n'apareixien d'altres, per millorar els anteriors, per obsolets, perquè la tecnologia en l'automoció avançava cada dia, i el pare no es podia quedar enrere. Estudiava i llegia contínuament durant els espais de temps que el taller li ho permetia. Comptava amb un espai propi per fer-ho, una habitació farcida de llibres i manuals, on hi incorporà un ordinador així que va tenir-ne

l'oportunitat. Sempre em deia que les jornades de feina eren de setze hores, i no deia mentida, en dono fe.

Jo, de petit, tenia una granota de mecànic i passava estones al taller, fent ves a saber què, probablement mirar el pare moure's a tota velocitat. Caminava tan ràpid que jo havia de córrer per atrapar-lo. I, amb ell, tota una sèrie de joves que van aprendre l'ofici de mecànic i, que un dia, van iniciar el seu camí en solitari, obrint tallers propis de mecànica.

Molta gent està en deute amb el pare, jo el primer. Per descomptat no es tracta d'un deute econòmic, però sí d'un deute emocional i afectiu cap a qui va formar molts joves perquè prosperessin tot sols.

UN CAMÍ (DES)TRAÇAT

En aquella època, sent com era el fill gran i l'home, el pensament més comú era que jo havia de dedicar-me a la mecànica i, d'aquesta manera, donar algun dia continuïtat al negoci familiar dels cotxes. Però el meu pare mai va tenir la mínima intenció de veure-ho així, no vaig descobrir en ell ni un bri d'egoisme pensant en el seu negoci i en que hagués de ser jo qui n'agafés les regnes algun dia.

Probablement la seva passió per la mecànica d'avions de la joventut continuava latent en el seu interior, fins al punt que, sempre que fèiem un viatge per Europa (vacances la primera quinzena de setembre, triant un país europeu diferent cada any i fent el viatge en cotxe i caravana) era de visita obligada l'aeroport de la ciutat i el Museu de l'Aire, si n'hi havia.

Evidentment, per proximitat, l'aeroport d'El Prat de Barcelona era el més visitat. Recordo perfectament la terrassa del petit aeroport amb perfecta vista a la pista. Aquesta mena d'esbarjo segueix sent molt habitual avui dia. Fins i tot jo continuo gaudint mentre observo els avions que marxen i que arriben. Veure volar un avió hipnotitza l'observador. Alguna cosa té que sempre atrau les mirades i ningú se sent indiferent davant d'aquest espectacle.

Puc dir, sense por a equivocar-me, que la meva professió com a pilot podria tractar-se del somni del meu pare fet realitat en mi.

No penseu que he oblidat la mare. Per sort, ella encara ens acompanya mentre escric aquestes línies. En tot aquest entramat d'esdeveniments, ella va ser la companya perfecta de viatge del pare. No només eren matrimoni, sinó que compartien i es complementaven en les feixugues tasques de mantenir el negoci que tots dos van crear. El pare al garatge i la mare a l'oficina, i, després, a casa, endevineu de què es parlava a taula. Efectivament, feina, feina, i feina. Crec que en aquells temps es vivia per treballar. Els pares eren inesgotables, o així m'ho semblava.

Sí he d'admetre que, davant la pretensió de ser pilot algun dia, l'actitud de la mare va ser diferent a la del pare. De fet, va ser clarament oposada. Ella va sentenciar que ser pilot implicava un risc massa elevat i em va empènyer (obligar) a triar uns estudis universitaris, el quals van acabar en fracàs. Vaig estar-me tres anys llargs a la Universitat de Pamplona (Navarra) fins que vaig aconseguir que la mare canviés d'opinió.

Estic convençut que el pare, que dedicava més hores que un rellotge a la feina, va cedir davant la mare tota la gestió estrictament familiar dels fills, però en algun moment va prendre la sàvia decisió d'intervenir en favor meu. Fos com fos, ambdós ho van donar tot i més del que haurien. El seu exemple perdura en mi, i crec que m'ha servit molt en la relació que tinc amb els meus tres fills.

És obvi que jo tampoc estic fent el camí tot sol, i, per sort, també tinc la millor companya de viatge, la meva estimada Margarita. Però d'això en parlarem en un altre capítol.